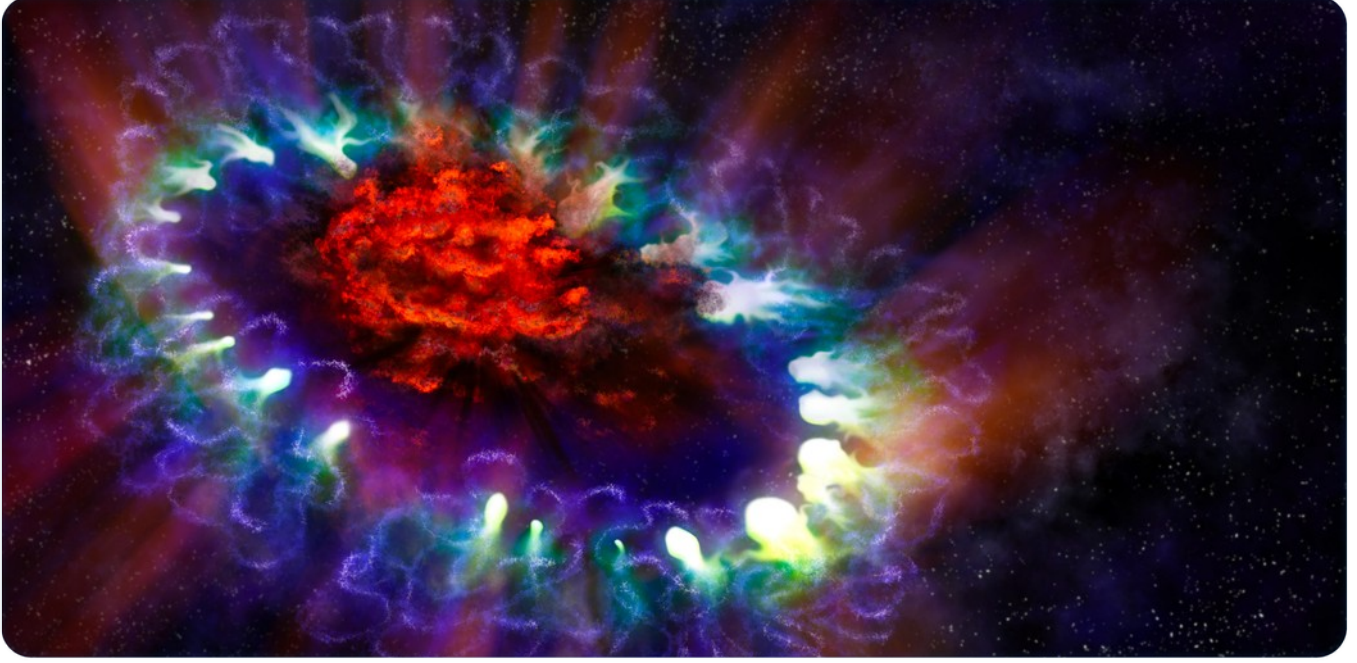

Tozlu Evrenimizde Yıldız Yapıcı Malzemeleri Aramak

Evrenimiz milyarlarca yıldır var. Bir sürü yaşlı şey gibi de tozla kaplı.

Fakat uzaydaki toz evde bulunandan çok farklı. Kozmik toz bir saç telinden bile ince olan küçücük taneciklerden oluşur ve uzayda yıldızların arasında hareket eder.

Eskiden astronomlar kozmik tozu işe yaramaz bir şey sanırdı. Çünkü toz uzaydaki bazı nesnelere ışık gitmesini engelleyip evrenin karanlık görünmesine neden oluyor ve bir sürü ilginç şeyi saklıyor.

Fakat her toz bulutundan da iyi bir şey çıkabilir. Astronomlar özel kameralarla uzaya kızılötesinde baktıklarında tozun parladığını keşfettiler.

Bu bizim şanslı olduğumuz anlamına geliyor çünkü bunu araştırmak için çeşitli sebepler var. Toz insanları, taşlı gezegenleri ve diğer yıldızları oluşturan materyal!

Kozmik toz moleküllerle (birden fazla element içeren tanecikler) birlikte yıldızların etrafında oluşur.

Maalesef bazı yıldızlar hayatlarını özellikle şiddetli bir şekilde sonlandırır- milyarlarca diğer yıldızdan daha parlak bir patlamayla. Bu olunca da yıldızın etrafındaki tüm tozlu moleküller yok olur.

Bu yüzden bilim insanları bu kadar şaşırılmışlardı, patlamış bir yıldızın kalıntıları içinde minicik toz ve moleküller keşfetmişlerdi.

Keşfettikleri yıldız 30 yıl önce patlamıştı. Zaman içinde yıldızın kalıntıları, içindeki materyallerden yeni moleküller yapacak kadar soğumuştur. Sonuç ise bir çeşit zengin toz fabrikası.

Bu bizim için iyi haber çünkü küllerinden doğan bir Anka Kuşu gibi, ölü yıldız yeni yıldızlar, gezegenler, hatta belki de yeni canlı türlerinin yaratılmasına yardım etti!

COOL FACT

Evrendeki ışığın yarısı insan gözünden uzay tozu tarafından saklanıyor!
Neyse ki bu gizli ışığı görebilecek özel kameralar ve teleskoplar icat edildi.

More information about EU-UNAW
Space Scoop: www.unawe.org/kids/